

'קרב עמק איילון'

נקראה ע"ש הקרבות בעמק איילון, אשר התחוללו ממש בעת הפלגתה. נחשבת לאוניית המעפילים האחרונה, וזאת בשל העובדה שבעת הפלגתה המדיניות הבריטית לא הייתה ברורה והתנהלותה הייתה כאוניית מעפילים. יצאה מצרפת ב- 19 במאי 1948 כשעל סיפונה כ- 700 מעפילים שירדו בחוף קיסריה, לאחר הפלגה ללא אירועים מיוחדים.

מפרט טכני

שמות קודמים	Fabio
שם צופן	המורד
סוג כלי השייט	ספינת משא עשויה עץ, בעלת שני תרנים וגשר בירכתיים. מידותיה : אורך 37 מ'; רוחב 8.5 מ'; עומק בירכתיים 3.5 מ'. מונעת ע"י מנוע דיזל.

רכש והכנה

הרוכש	המוסד לעליה ב'.
גילוי בריטי בשלב זה	לא היו עדויות לכך. יתכן שהבריטים חדלו בתקופה הזו לחפש אחר ספינות בלתי לגאליות.
ארגון הספינה להעפלה	הספינה צוידה במזון ל- 16 ימי הפלגה; ב- 20 טון מים; ב- 22 טון דלק לפי צריכה של 1,400 ק"ג ליממה. כן צוידה בשתי סירות עץ, בשתי רפסודות ובשלוש סירות גומי ל- 30 איש כל אחת.

צוות ומלווים

מפקד הספינה	דוד שטרן.
מלווים נוספים	גלעדה הלוי (חובשת), וילי רוסטוקר, מתנדב מקנדה (היה עוד מתנדב יהודי-אמריקאי, שכיניו היה, 'מינחה-מעריב').
גדעונית	רות חייקין-עופר.
מכשיר קשר	מסוג "מזוודה" – תוצרת עצמית של רענן רובינשטיין.
רב חובל	איטלקי
צוות	מלחים ומכונאי איטלקים.

העלאת מעפילים

מפרץ סמוך לבנדול, בחוף הריביירה הצרפתית ליד מרסיי.	נמל / אזור ההעלאה
לא התערבו בנעשה.	יחס השלטונות
705	מספר מעפילים
470 גברים, 181 נשים ו- 54 ילדים בני גילאים שונים. 546 מהמעפילים משתייכים לתנועות וארגונים שונים: 51- מפא"י; 162- השומר הצעיר; 141- דרוך; 42- הנוער הציוני; ארבעה- פועלי ציון שמאל; שמונה- ציונים סוציאליסטיים (צ"ס); שישה- נוחם; 39- איחוד ובית"ר; 45- מזרחי; 14- גורדוניה; ארבעה- מכבי הצעיר; שלושה- פח"ח; 26-אחדות העבודה.	מוצא ושייך תנועתי
מחנות הכשרה בקרבת מרסיי.	מחנה המעפילים
במשאיות בעזרת חיילים ארץ ישראליים, לשעבר מיחידות הצבא הבריטי, שנשארו באירופה.	דרך הגעה לאזור ההעלאה
במשך שעות הלילה שלפני ההפלגה.	ההעלאה
המעפילים התארגנו בקבוצות על פי שיוכם התנועתי. מדריכי התנועות שימשו הנהגה וכאנשי קשר עם מפקדי הספינה.	ארגון הספינה

ההפלגה

19 במאי 1948 בשעות הלילה.	תאריך ההפלגה ושעה
יציאה ללא הפרעות בנתיב השגרתי דרך כרתים וקפריסין, ומשם לחוף קיסריה.	נתיב ההפלגה
ארבעה ימים לפני ההפלגה הוכרז על הקמתה של מדינת ישראל, על כן הוסר החשש מהיתקלות עם הבריטים. ב- 29 במאי, סמוך לחופי הארץ, התקרבה לעברם ספינת מלחמה. הם חששו שזו ספינה בריטית, וכבר נערכו על הסיפון עם כלי הנשק לשם הגנה, והמעפילים הורדו מתחת לסיפון. כאשר התקרבה הספינה לטווח שמיעה, נשמעו קריאות לעבר הגדעונים וכן נשלחו איתותי הליום בעברית. היתה זו שושנה לרמן שקראה לרות חייקין לרדת לתחנת האלחוט, לפתוח את מכשיר הקשר ולקבל הוראות להמשך. התברר להפתעתם שזו ספינת חיל הים הישראלי "אילת" שמפקדה היה יוסף אלמוג.	אירועים בדרך

עימות עם הבריטים

גילוי וליווי בריטי	לא היה.
הכנות לעימות והוראות	המלווים צוידו בארבעה מקלעים, תשעה סטנים ורובה אחד. הנשק הובא לספינה לאחר ההכרזה על הקמת המדינה. היה חשש מהתקפה מצד מדינה ערבית, בעיקר מצרים. לכן נאמר, כי במקרה של התקפה יניפו דגל איטלקי ויפליגו ישר לחיפה. כמו כן הורו להם להשיב אש על כל התקפה.
העימות ותוצאותיו	לא היה. לעומת זאת חששו מהופעת ספינת חיל הים "אילת", מפני שלא התכוננו לאפשרות כזו. עימות מסוים התרחש בפתח נמל חיפה, שהיה עדיין בידי הצבא הבריטי, כניסתה של הספינה נמנעה לזמן מה. המעפילים הורדו קודם לכן בחוף קיסריה ב-29 במאי בעזרת סירות של הפל"ם.

חילוץ מלווים

הוראות והכנות לחילוץ	לאחר הורדת המעפילים נאמר למלווים לצאת ללב ים בספינה, להסתתר ולהמתין מחוץ לנמל חיפה.
החילוץ	מקץ שש שעות של המתנה מחוץ לנמל הגיעה סירת מנוע. המלווים ירדו במהירות והוברחו לנמל הקישון, שהיה בידי צה"ל. במהלך הדרך רדפה אחריהם סירת מנוע בריטית אך ללא הצלחה. המלווים הורדו בבסיס חיל הים בנמל הקישון.

תוצאות

לאן הגיעו המעפילים	לחוף קיסריה.
--------------------	--------------